

Barcelona, 31 de Gener de 1930

Opusquella de la Tor

ANY LIV - 2640 - 15 cts. - Atrassats, 30.

Sports d'hivern

Arreplegan els trastos

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companya de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, a les cinc: **TOMMY, L'HOME DE LES DUES NITS.** — Nit: L'exitàs: **EL CAPÓ FINGIT.**

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: **LA PRIMERA** i el rei dels vodevils, **ELS ALLOTJATS.** — Nit: El gran èxit, **EL CAPÓ FINGIT.**

Diumenge, tarda, a les quatre: Funció extraordinària: **LA PERLA DE LA VIRREINA**, i acte segon d'**ELS ALLOTJATS.** — Nit: El divertit vodevil, **EL CAPÓ FINGIT.**
Dimecres, nit: **ESTRENA D'UNA OBRA SENSACIONAL**

TEATRE TALIA

Companya de vodevil i teatre modern

Primera actriu: **MERCÉ NICOLAU**

Primeres actrius: **VISITA LOPEZ, DOLORS PLA**

Primers actors: **S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES**

Avui, divendres, tarda:

L'ADROGUER DEL CARRER NOU

Nit:

PER TENIR UN FILL o LA POMADA MIRACULOSA

Molt aviat:

M A Y A

OLYMPIA

CIRQUE D'HIVER

Demà, dissabte, nit, i diumenge, tarda i nit: L'esdeveniment més sorollós de l'any. Debut del **Capità Schneider** amb els seus óssos ferotges i els seus

110 FORMIDABLES LLEONS, 110

Debut de **ROB CIMSE ET CO**, emocionant atracció de l'Olympia de Londres. — **RAMON PRIETO'S COMEDY CIRCUS.** — **THE 4 MARIPOSA AND COMP.** — **ANTONET Y BEBY**, els formidables clowns.

TEATRE NOU

Companya de drames dirigida per l'eminent primer actor **ENRIC BORRAS**
Primera actriu, **ENRIQUETA TORR' S**

Avui, divendres, nit: **LA TOSCA.**

Demà, dissabte, tarda: Reposició del grandios melodrama espectacular.

EL REGISTRO DE LA POLICIA

Diumenge, tarda, a les quatre, i nit, a les deu.

EL REGISTRO DE LA POLICIA

TEATRE APOLO

Totes les nits, èxit clamorós de la joia musical.

CAMPANELA

Triomf dels autors **José Ramos Martín i Jacinto Guerrero**, interpretada pels seus creadors **FILOMENA SURINACH, ENRIQUETA CONTI, PERE SEGURA, ERNEST RUBIO, RODOLF BLANCA.**

TEATRE GOYA

Totes les tardes, a les cinc, i nits, a les deu: Gran èxit del quartet argentí.

SANCHEZ-FERRARO

LOS 7 CRIOLLOS

ORQUESTRA ARGENTINA

Tangos, zambras, gatos, chacarreras, guitarras,

11 argentins en escena, 11

TEATRE COMIC

DARRERA SETMANA del meravellós espectacle d'art,

CLEOPATRA

Exit clamorós de **JULIO CESAR** (primera part).

Ei des festa per la famosa estrella de la moda,

OFELIA DE ARAGON

La sense rival en la "jota aragonesa"

TEATRE CATALA NOVETATS

Avui, divendres, tarda: **L'ABISME.** — Nit. Organitzada pel "Centre Excursionista": **LES LLAGRIMES D'ANGELINA** i **FONT-CANALETA.**

Diumenge, primera sessió: Ultima d'**ELS PASTORETS.**
Segona sessió: Dues obres de gran broma: **UN CAP DE TRONS** i **EL TRIOMF DE LA CARN.** — Nit: **L'ABISME** i **EL TRIOMF DE LA CARN.**

Dilluns: Estrena de **MISS BARCELONETA**, de Rusiñol.

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties' gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sem pre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatòria* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medulla i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessestes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franqueig a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortollament, tractament i guariment de les dites malalties.

Els millors discos
són els de

La voz de su amo

Companya del Gramòfono, S. A. E.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Una data: 28 Gener 1930, El General Primo de Rivera és substituït pel General Berenguer, al qual hom encarrega de formar ministeri.

Aquest important canvi polític ens dóna esperances d'un proper retorn a la normalitat.

El port oblidat

Es ben cert que la Ciutat viu d'esquena al mar. Hi ha certs mesos de l'any en què fa l'efecte que Barcelona vol anar-hi, al mar, hi vol conviure, es vol sentir port; però aquests mesos, que són els de l'estiu, passen quan arriba el fred, i llavors és una minoria la que hi segueix anant. Tots els altres, els que per snobisme van a torrar-se al sol, ja no hi pensen fins l'any següent.

Es potser per això que l'Ajuntament actual no creu en la necessitat de somniar amb el Passeig Marítim o en tenir més cura amb tot el que fa referència al Port i a la mar barcelonina.

I caldria tenir present que el Port és, a la fi, una de les portes de Barcelona, potser la més transcendental. El nostre port hauria d'ésser l'arribada d'Amèrica a Europa. Sí, és cert; hi tenim organismes que es preocupen de totes les qüestions de mar: la Comandància de Marina, la "Junta d'Obres del Port", el "Port Franc", els Carrabiners; però amb tantes autoritats, amb tantes jurisdiccions, el cert és que per *a* o per *b*, les qüestions del nostre port es queden en una situació de balanceig que perjudica notòriament el seu progrés. Seria qüestió que la Premsa important comencés a donar-se compte que és de doldre que un transatlàntic com el "France" no hagi pogut entrar en el nostre port, perquè no té un dragatge suficient, donant la sensació d'un port inferior al de Marsella, per exemple. Se'n dirà que Buenos Aires, Rio de Janeiro, Montevideo, etc... tenen un dragatge igual al de Barcelona; però nosaltres hem de respondre que no volem comparar-lo amb aquests ports, sinó amb els de Nova-York, els d'Hamburg, els de Dover, que tenen un fons més considerable. I és de dol-

dre, també, que, adonant-se que certs vaixells, per fortuna, pocs, deuen quedar-se a la rada, no hi hagi uns vaporets que puguin anar a cercar els viatgers internacionals que serien transportats còmodament a la Ciutat.

Aquest incident ens ha fet adonar d'un munt de desatencions que tenen els viatgers que arriben per mar. Amb tantes autoritats, amb tantes jurisdiccions que podrien federar-se per a protegir el turista, la gent que rodola pel port aprofita l'estat anàrquic creat, per a tractar el viatger com una matèria explotable...

L'altre dia, sense més ni més, presenciarem la següent escena. Arribava un gran periodista sudamericà, i l'esperava al moll el director d'un diari barceloní. El viatger crida un mosso del moll per tal que baixi l'equipatge i el porti a la Duana. El mosso, amb una cara ferrenya, es mira l'equipatge i diu amb un to de combat:

—Dotze pessetes, i si no ho vol, no ho baixo!

—*Què dise?* —preguntà el periodista representant d'un gran diari de Buenos Aires.

—Que en vull dotze pessetes, i si no, no ho baixaré...

—*Usted baje el baúl, y luego dígame lo que he de dar. ¡Y basta!* —respongué el periodista amb un to de menyspreu considerable.

L'home carregà l'equipatge i el deixà a la Duana.

—*Traigo pasaporte diplomático*—va dir. L'ensenyà i, de totes maneres, això sí, amb molta correcció, no feren cas del passaport i registraren tot l'equipatge amb més cura que la corrent, potser pel fet que volia evadir-se del registre amb l'honorable passaport diplomàtic.

Aquesta fou l'entrada a Barcelona d'un gran corresponçal de premsa, que hores més tard feia l'elogi dels serveis d'arribada de Vintimiglia, de Marsella, de Gènova, de l'Havre, de Buenos Aires, d'Hamburg, etc., etc...

Clar. En aquell moment, a mi se m'ocorregué fer aquest article del port, parlar d'aquest afer, demanar que les federacions de taxis, tan ben organitzades per dintre la Ciutat, sense por de ningú, també hi duguessin llurs taxis i oferir el magnífic servei urbà que honora una classe social i una Ciutat, etc., etc.; però després, com que ja no tornem al port fins d'ací sis mesos, no tornem a tocar el tema, mentre que els mossos de corda, certs xofers, molts funcionaris, etc., etc., emparats en aquest estat de vaguetat autoritària que existeix actualment, van tractant el turista,

el viatger, com un ésser que arriba just a punt per ésser explotat i maltractat.

I caldria que Barcelona s'adonés que a la punta de la Rambla, darrera del monument de Colom, hi ha un mar que és una porta camí de la llibertat.

FRANCESC MADRID

UNA NOVA MODA FEMENINA

Les noies, ara, porten mitjons, uns mitjonets damunt la mitja de seda. Aquesta moda ha despertat les ires i les burles d'alguns comentaristes de l'actualitat. No comprenen, no s'expliquen el perquè d'aquesta moda. I, com no ho comprenen, l'ataquen amb les seves burles i les seves ires.

I aquesta moda és ben fàcil d'explicar. Les noies ens començaren ensenyant-nos les cames fins més amunt del turmell, cosa que fou per a nosaltres una agradable sorpresa. Després la faldilla anà escurçant-se, anà pujant com un teló que descobria un decorat deliciós mantes vegades. Avui ja porten la faldilla més amunt del genoll. Ja no pot pujar més, perquè, pobres noies, les renyarien.

Aquest gest l'hem d'agrair: en nom de la higiene i de la bellesa. Una modisteta madrilenya contestava una enquesta que sobre aquest problema feia un periòdic de la cort, dient que d'ençà que es porta la faldilla curta, havien acabat moltes de les malalties que abans patia la dona.

A més a més, l'hem d'agrair perquè és un gest generós i gentil. A la una del migdia i a les set del vespre, la Rambla és plena de cames de noies joves i boniques; de cames que són com ampolles de xampany — un xic disminuïdes —, cap per avall.

Totes aquestes cames que van i vénen; totes aquestes cames clares en la nit; totes aquestes cames que passegen per entre les parades de flors i les parades de llibres i periòdics, donen a la ciutat un aire de festa galant, i són per als nostres ulls motiu d'alegria. Ara, que ja estem acostumats a veure-les, si un dia la moral o la moda, obligués les noies a anar altra vegada amb la faldilla llarga, semblaria que la ciutat es quedava a les fosques.

Hi estem tan acostumats a veure les cames gentils de les noies, que ja no les mirem si no és en ocasions extraordinàries — quan arriba la primavera, després d'un dinar fort —, o les mirem amb poca atenció.

Les noies, d'això se n'han sentit ofeses i ressentides. Veritablement, el seu gest no mereixia pas aquest premi, ni les seves cames mereixien un homenatge tan efímer.

De tant veure-les, ja no les vèiem. I calia que les tornéssim a veure. Manera d'aconseguir-ho? Posant-li quelcom que atragués la nostra atenció.

I així, han nascut els mitjonets que es posen les noies damunt les mitges de seda més o menys artificial.

Es una moda que, encara que la portin elles, la porten per a nosaltres, ens la dediquen. El mitjó és l'esquer. I els peixos, nosaltres. Uns peixos que a vegades — no gaires — fins ens portem l'oli.

VIRAI

PRÀCTIQUES PAGANES

Hem trobat Na Llucietà Canyà tota ensopida, davant del seu pupitre de l'Ateneu Barcelonès.

—I això, què us passa, Llucietà? — no ens em sabut estar de preguntar-li.

—Res — ens diu —; ¿van veure la resposta que vaig fer a l'enquesta de "La Nau"? Entre altres coses, deia que em capbussava, cada dia, a la banyera. Doncs, bé; avui, a "La Veu", he rebut una carta en la qual em diuen que això del bany són pràctiques paganes, i que, per netejar el meu cos, em perdré la meva ànima.

—I per això esteu trista?

—Es clar. Imagineu-vos que el que ho ha escrit, potser és un clergue!

—I què? De totes maneres, és un ignorant. Si no ho fos, sabria que baptisme ve d'un mot grec que vol dir immersió. I si, per altra banda, s'hagués pres la molèstia de fullejar el "Diccionari filosòfic" de Voltaire, s'hauria pogut assabentar — entre altres coses interessants — de què la iniciació entre els cristians, i també entre les cristianes, consistia a capbussar-se, completament nus, en un cossi d'aigua freda... Ja ho veieu, doncs, Llucietà, si voleu ésser bona cristiana, seguiu capbussant-vos cada dia. Altrament, conservareu els vostres bons colors i serà sense metàfora que us podran dir una dona pura.

PROPAGANDES

La novella de Soldevila ha batut el rècord de propaganda entre nosaltres: articles, retrats, concursos... Darrerament, hom ha emprat un procediment americà. Al mig de les Rambles ha estat oberta una tenda d'articles femenins amb el mateix títol que l'obra de Soldevila: "Fanny".

S'HA PERDUT UNA PANXA

No se sap si és degut a la persecució d'un senyor que a l'Ateneu el fa jugar als escacs, o a la impressió que va causar-li el film del seu nebot — encara que hom sospita que és això darrer.

El cas és que el doctor Rafael Dalí ha perdut la panxa, aquella panxa majestàtica gràcies a la qual C. batejà el doctor Dalí amb el nom de "Buda vivent".

UN EXCES D'HUMORISME

A Madrid, ha aparegut un setmanari que es diu humorista. En una circular que serví de pròleg a dit setmanari, deien que tots els originals — literaris i gràfics — que publicarien serien rigorosament inèdits.

I, en efecte, en el primer número publicaven un dibuix de pàgina que ja havia aparegut en el núm. 2.465 de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, data 17 setembre de 1926.

Nosaltres, gentilment, els advertirem, demanant que en consignessin l'origen. I no hem tingut resposta.

Això ja ens sembla massa humorisme.

AGREDOLÇOS

VOLTAIRE O EL PICAROL DEL GAT

Han sortit, en poc temps, traduïdes al català, tres obres de Voltaire. L'“*Ingenu*”, primer. “*Càndid*”, després. El “*Diccionari filosòfic*” (1), ara. D'aquestes tres obres — les tres admirables —, la més representativa de l'estil de Voltaire és, indubtablement, la darrera.

Cada una de les paraules del “*Diccionari*” li serveix de tema per a un article, breu generalment, on el seu estil clar, natural, senzill, correcte, ràpid, precís, nerviós, excel·leix a ajuntar la gràcia a la ironia. Són cròniques model·liques que conserven tota la seva actualitat, tota la seva frescor.

En l'ambient una mica estret del nostre món, de les nostres lletres, la influència d'aqueixa gran figura que domina tot el segle XVIII ha d'ésser en extrem saludable. Es difícil de trobar un escriptor que pugui ésser més útilment proposat a l'estudi i a la imitació. Es difícil de trobar una altra intel·ligència més vasta i activa, i dotada d'una tan extraordinària facultat de concepció i d'execució.

Sap abastar les grans perspectives; però adopta, comunament, el to anecdòtic. La gràcia és el seu principal encís. Es, sovint, corrosiu i sarcàstic; però sempre posa la seva ploma al servei de les causes més justes i més nobles.

Extraordinàriament agut, no sacrifica mai l'acudit feix, el tret enginyós. Obriu el “*Diccionari*” per qualsevol lloc. L'enginy de Voltaire, endiàstrat i satíric, el trobareu pertot.

“¿Què és millor — es demana, per exemple, a l'article “*Pàtria*” —, la monarquia o la república? Fa quatre mil

anys que hom debat aquest tema — diu. Els rics volen l'aristocràcia, els pobres la democràcia. Solament els reis són reialistes. ¿Com és, doncs, possible que gairebé tota la terra sigui governada per monarques? Pregunteu-ho — segueix — a les rates, que proposaren de penjar un picarol al coll del gat...”

Voltaire alludeix ací, molt oportunament, a una deliciosa faula de La Fontaine: “*Consell tingut per les rates*. Era un gat molt caçador. Les rates, amb la por, anaven folles. I una nit que el gat eixí a cercar femella,

“*Pendant tout le sabbat qu'il fit avec sa dame,*” varen reunir-se en consell.

L'acord fou unànime: calia penjar un picarol al coll del gat. Així, quan ell s'acostaria, advertides, pel soroll, del perill, tindrien temps d'amagar-se.

La dificultat, tanmateix, era penjar el picarol. Cap d'elles no fou prou agosarada per això, i el gat seguí cruspint-se les rates...”

Els temps, però, no passen en va. I les rates són, ja, cada cop més espavilades.

PEROT

(1) Demaneu-lo a la «*Col·lecció d'Obres Selectes*». Es traduït per Domènec Guansé, i prologat per Gabriel Alomar.

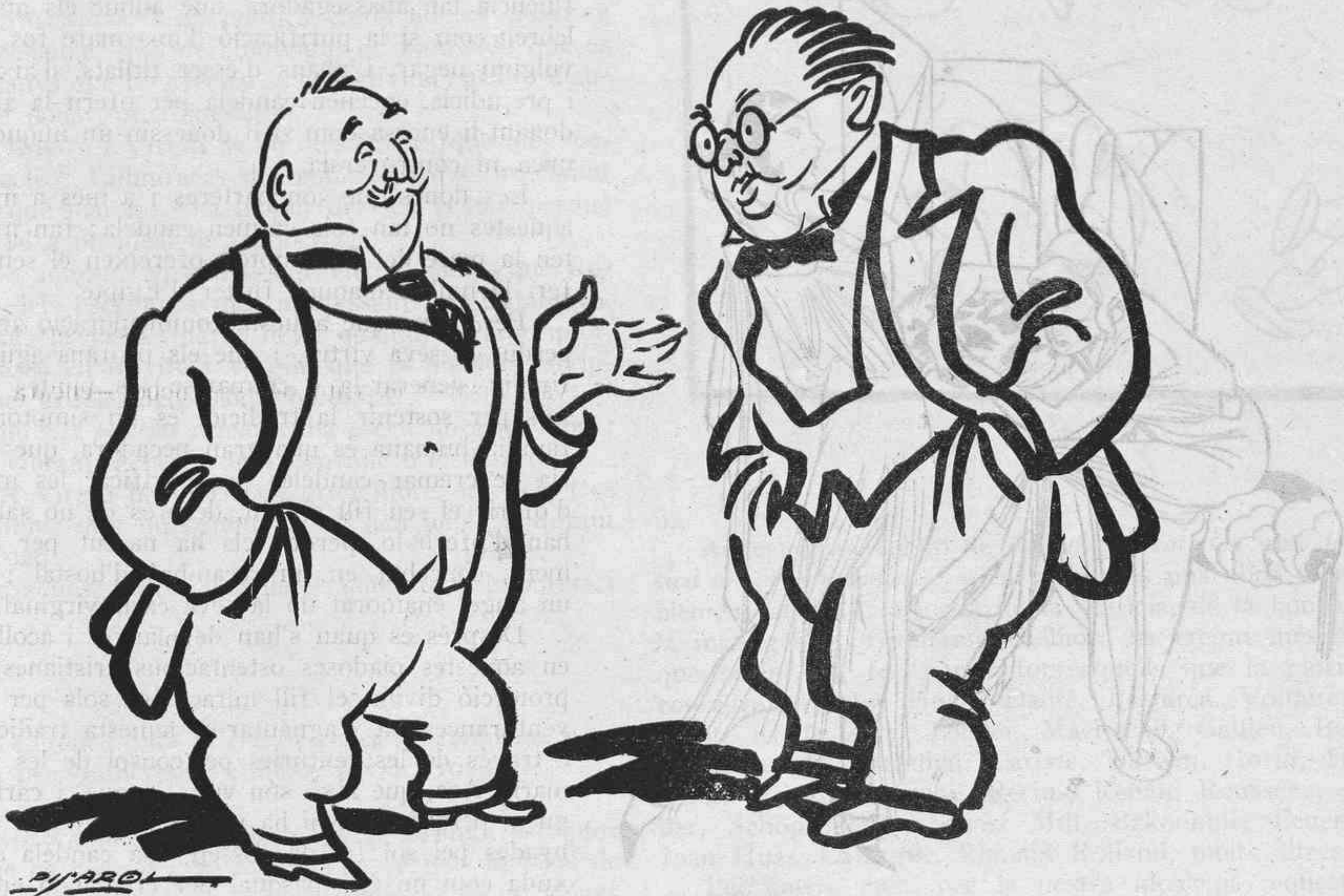
V. TORT I MATAMALA

Ha mort V. Tort i Matamala. Aquest nom ens exigeix de fer història. Tothom sap qui era Tort i Matamala.

Un home intel·ligent, un comerciant honrat — no de tots hom pot dir el mateix —, un gran català.

La seva mort ha causat un profund sentiment a familiars i a amics.

Descansi en pau el nostre amic.

—I el seu cosí, se n'ha tornat a casa?

—Sí; aquí, amb tanta festa i amb tanta diversió, s'hi averria.

Una confusió lamentable dels periodistes madrilenys

EL QUE BEU SANTIAGO RUSIÑOL

Això dels tòpics periodístics, sempre ens ha desplaçat. Naturalment que no és possible inventar cada dia paraules ni adjectius nous, per deixar d'ésser vulgar i "topístic"—dispensin l'expressió—; però caldria anar amb compte amb el que diuen, per no caure en la més lamentable de les vulgaritats. Pels diaris, els catalans sempre hem d'ésser "activos y laboriosos"; els andalusos, "graciosos"; els jutges, "dignos"; els capellans, "virtuosos"; els militars, "valientes", o "bizarros", encara que pertanyin a "Intendencia"; els castellans, "austeros", etc., etc...

Ara, amb motiu de l'anada a Madrid d'En Santiago Rusiñol, els diaris s'han desfet en complaences i elogis. El nostre Rusiñol se'ls mereix tots. És el representant màxim d'aquesta Catalunya nostrada que amb els anys ha trobat el seu esperit i la seva pròpia vida cultural i que ara ja no és astre que percep la llum d'altri, sinó que té llur propi meridià.

I Santiago Rusiñol ha rebut els homenatges de tothom. Els del públic, els de la crítica, els de la Premsa, els dels intel·lectuals, els del mateix poble, que, veient la seva figura pel carrer, s'adonava que aquell home de les barbes blanques era quelcom més que un transeüent qualsevol... Santiago Rusiñol, naturalment, ha rebut deu, quinze, vint, seixanta periodistes. Tots li han volgut fer la pròpia interviú, tots han volgut dir als seus lectors unes paraules d'ell inèdites. Santiago Rusiñol, que té una conversa aguda i amable, que té una ironia a punta de llavis,

ha dit a tots noves paraules, nous acudits, nous records, noves emocions estètiques, etc. I tots se n'han anat amb les declaracions de Rusiñol.

"Estampa", "La Esfera", "Nuevo Mundo", "Heraldo de Madrid", "La Voz", "Mundo Gráfico", "Crónica", "Más", "El Liberal", "Informaciones", etc., etc... tots han dit la seva paraula sobre Rusiñol. Però, sempre el repòrter, o quasi sempre, no ha tingut en compte el que deia, i ha caigut en el tòpic més injust... Tots han vist En Santiago Rusiñol amb la pipa a la mà i un pernod davant... El tòpic de la pipa està bé, perquè el nostre Rusiñol és una xemeneia magnífica que fa nuvolets per aureolar la seva glòria com un Sant de retaule, però el del pernod... no! Si el nostre Sant Rusiñol ja no beu pernod des que van liquidar-se les Corts, i mireu si en fa d'anys. Si tan sols pren llet i ous i xocolata com un Esteve de la generació del seu avi! Com és possible que els repòrters hagin confós el color verdós del pernod amb la blancor immaculada de la llet? No, no ho han confós; és que de Santiago Rusiñol se n'ha fet un tipus de pipa i pernod, i no és això. No cal confondre, estimats periodistes; En Rusiñol ja no en beu, de pernod. Ho ha deixat per la llet i el xocolata, que no són exactament alcohols, però a voltes emmetzinen igual que l'altre...

I sempre que tornin a parlar de Rusiñol, els pregarem que no confonguin la beguda, perquè és desagradable aquest to dionisiac que es vol donar a la magnífica figura del nostre mai ben prou ponderat Rusiñol.

La Candelera

La Candelera és una tradició cristiana que té una influència tan abassegadora, que àdhuc els apòstates la celebren com si la purificació d'una mare fos l'únic que no vulguin negar, i abans d'ésser titllats, d'aixecar sospites, i prejudicis, encenen candela per oferir-la al més astorat, donant-li encesa com si li donessin un miquel, sense polèmica ni contròversia.

Les dones que són parteres i a més a més catòliques, aquestes no tan sols cremen candela; fan molt més; imiten la mare del Redemptor, ofereixen el seu fill, com l'oferí la muller d'aquell fuster d'Egipte.

Però això que aquesta commemoració arcaica no hagi perdut la seva virtut, i que els profans aguantin espelma fingint venerar-la i cremar-se les puntes dels dits tan sols per sostenir la tradició, és un símptoma de què la família humana és una gran pecadora, que cada dia hauria de cremar candelas per purificar les mares que han d'oferir el seu fill a Déu, després de no saber a qui més han d'oferir-lo, perquè els ha nascut per art d'encantament, concebut en un recambró d'hostal i anunciat per un àngel enamorat de la seva carn virginal.

Després és quan s'han de plànyer i acollir-se, devotes, en aquestes piadoses ostentacions cristianes, donant a la protecció divina el fill miraculós; sols per aquestes desventurances ha d'aguantar-se aquesta tradició, sostenir-la a través de les centúries pel consol de les parteres sense marit. Ara, que això són vuits i nous, i cartes que no lliuen, perquè avui hi ha moltes verges que es troben prenyades pel sol fet de posseir una candela encesa i, gruixuda com un ciri pasqual per cremar-lo en holocauste a la seva puresa.

- Demà compleixo vint anys.
- Quina casualitat! Jo també.
- Sí; però jo els compleixo per primera vegada.

BALDOMER XIFRÉ.

Els polítics catalans, per A. Rovira i Virgili.

Aquest passat any 1929, s'hauran publicat, a Catalunya, quatre llibres d'una efectiva i autèntica importància. Doncs, bé; un d'aquests llibres — no cal pas ara fer menció dels altres —, és *Els polítics catalans*, d'Antoni Rovira i Virgili.

L'autor d'aquest llibre, Rovira i Virgili, és un dels homes que més i millor han treballat per una Catalunya culta i liberal. Rovira i Virgili és un home de llibres, un esperit d'esquerra — un dels veritables i raríssims esperits d'esquerra que hi ha Catalunya — i un periodista formidable, un dels periodistes més intel·ligents i lúcids. A Catalunya, on — llástimosament — la política té un to massa casolà i retallat, convenen homes del tremp de Rovira i Virgili: homes d'ideal, de lluita, d'intel·ligència, de passió.

Hem dit la gran paraula: passió, que és una paraula que, a casa nostra, esclata com un tro. A casa nostra, on s'ha fet del catalanisme un clan de burgesia i conservadurisme, s'ha predicat massa el seny, s'ha aconsellat massa el seny, s'ha seguit massa el seny. Y el seny ha tallat les ales a la passió, i ens ha fet freds, primmirats, circumspectes.

Cal, en tot, la passió — la passió que no defugui la serenitat —, i, més que en cap altra cosa, en política. Una política freda no obra mai eficaçment damunt el poble, que és mou per passions. Una política freda no pot posar-se al servei del poble, sinó de l'individu, de l'individu que es mou per afanys que no afecten la collectivitat: afany d'autocràcia, de poder, de riquesa.

Antoni Rovira i Virgili és un dels homes que més mereixen l'afecte i l'admiració del poble: perquè ha lluitat per ell, perquè mai no s'ha mogut del seu costat, perquè ha estat fidel a un ideal de democràcia.

Afegiu a aquestes virtuts — que virtuts són — que Rovira és un dels escriptors més interessants de Catalunya. Generalment, la tasca diària lleva qualitat a l'escriptor. Això no passa en Rovira i Virgili, que és un dels escriptors que més articles de periòdic ha escrit.

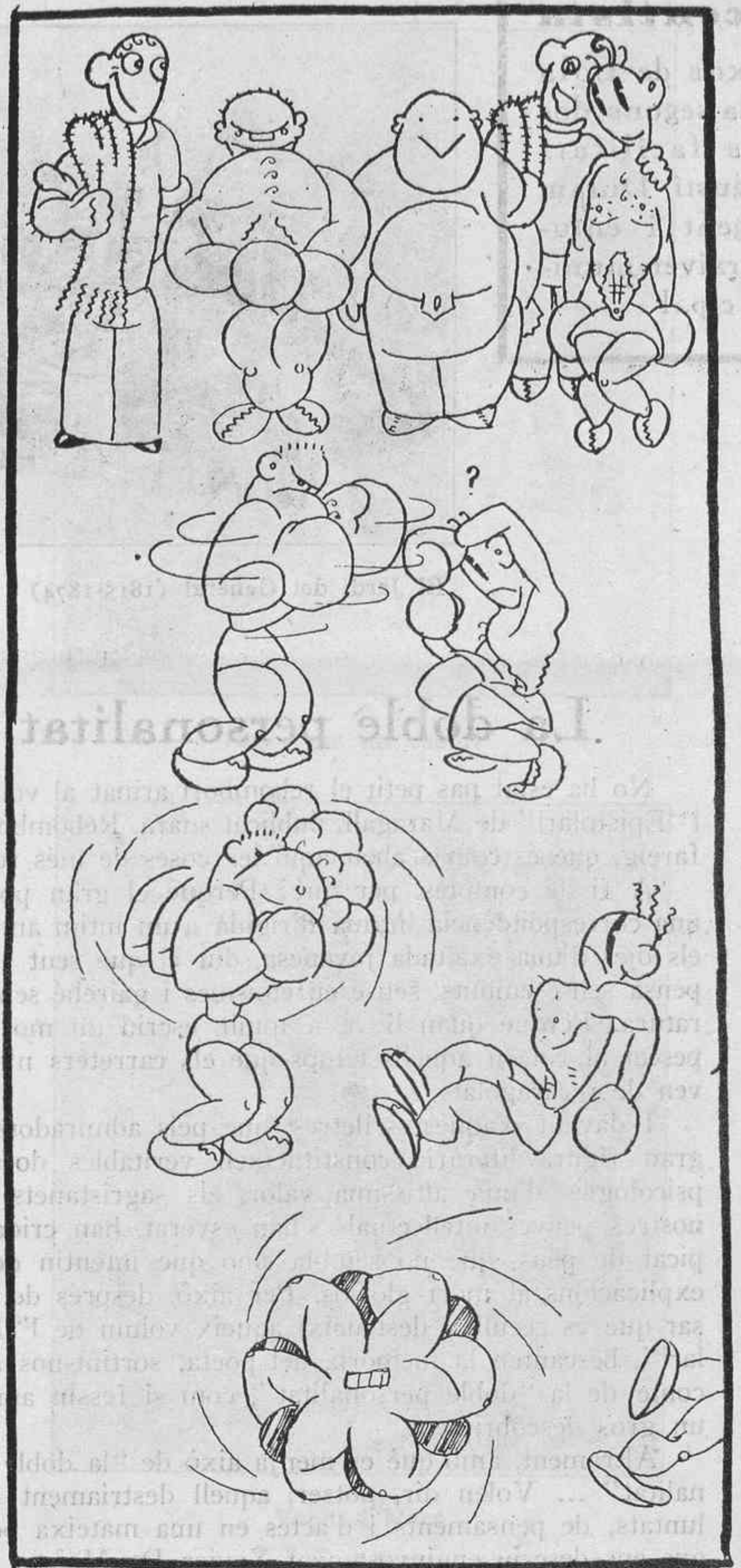
Ara, amb *Els polítics catalans*, ha escrit un gran llibre: lúcid, viu, vibrant, generós amb l'enemic o el desertor.

Rovira i Virgili ha escrit un gran llibre, un dels tres o quatre llibres més importants que s'han publicat durant el passat 1929.

Cal que aquest llibre sigui llegit, sobretot pels obrers i pels joves.

La Iglesia Católica ante la crítica en el pensamiento y en el arte, per Guillermo Dellhora. Mèxic, 1929.

El senyor Guillermo Dellhora és un distingit escriptor mexicà que ha laborat i ha lluitat sempre per un ideal de democràcia i llibertat. No és un baladrer, no és un vulgar menja-capellans. És un escriptor agut, intel·ligent, de sòlida cultura.

Els campions

Aquest gran volum de *La Iglesia católica ante la crítica en el pensamiento y en el arte* és una obra formidablement armada: armada de la justícia, de la bondat, de la intel·ligència. Guillermo Dellhora ha cregut més eficaç que parlar ell, fer parlar tots aquells que la glòria ha consagrat: Víctor Hugo, Dante, Petrarca, Voltaire, Diderot, Emile Zola, Tolstoi, Machiavel, Galileu, Berthelot, Emerson, Stendhal, Carlyle, Darwin, Gorki, Heine, Kant, Marx, Nietzsche, Reclus, Renan, Rousseau, Schiller, Schopenhauer, Stuart Mill, Bakounine, Feuerbach, Joan Huss, Lafargue, Romain Rolland, molts altres.

Per nostre gust, per la nostra ideologia, aquesta de Guillermo Dellhora és una de les més interessants antologies que s'han publicat al món.

Barcelona vuitcentista

Dibuixos de Lola
Anglada segons do-
cuments facilitats
per Agustí Duran,
intel·ligent i entu-
siasta arxiver muni-
cipal

El Jardí del General (1815-1874)

La doble personalitat

No ha estat pas petit el rebombori armat al voltant de l'“Epistolari” de Maragall, publicat suara. Rebombori i safareig, que és com acaben aquí les coses de més respecte.

A fi de comptes, per què? Perquè el gran poeta, en una correspondència íntima dirigida a un íntim amic, i en els dies d'una exaltada juvenesa, diu el que sent i el que pensa sense embuts, sense eufemismes i gairebé sense literatura. Perquè quan li ve a tomb, escriu un mot gràfic pescat al vol en aquells temps que els carreters n'engegaven de recaragolats.

I davant d'aquestes lletres, que pels admiradors de la gran figura literària constitueixen veritables documents psicològics d'una altíssima valor, els sagristanets de les nostres penyes intel·lectuals s'han esverat, han cridat, han picat de peus, que no sembla sinó que intentin demanar explicacions al mort gloriós. Per això, després de proposar que es reculli i destrueixi aqueix volum de l'“Epistolari”, bescanten la memòria del poeta, sortint-nos amb el conte de la “doble personalitat”, com si fessin amb això un gros descobriment.

Altrament, amb què es menja això de “la doble personalitat” ... Volen dir, potser, aquell destriament de voluntats, de pensaments i d'actes en una mateixa persona, que ens descriu enginyosament Xavier De Maistre, aquell bromista que gosa partir l'home en dos éssers: el “jo” i “la bèstia”?... Es que es refereixen a les facècies del subconscient, que ens furga, a pesar nostre, el cor i l'esperit?... Són les forces estranyes i meravelloses de què ens parlen els teoritzants de Freud?...

Sigui el que sigui, no n'hi ha per a esverar-se com fan els *matinejadors* sagristanets. Bescantar la memòria de Maragall per la seva doble personalitat fóra una ximpleria de mala fe. Sobretot aquí, on hi ha gent morigerada, gent de *sa casa* que acostuma a tenir tantes personalitats com habitacions compten en la llar: una personalitat pel despatx, una per la sala de visites, una pel menjador i... alguna altra per cambres més interiors.

Això els que no són caragirats de naixença o desvergonyits trifacis.

FRA NOI

Endevina qui t'ha tocat!

Una consulta interessant

Als bancs del Jardí hi cap tothom

Una nina de carn, i una de drap

Arreglant un casori

Una família com cal

Venus i Març

Dides i mainaderes i un pollastre

L'àvia

LA NEU I ELS SPORTS

Una de les atraccions que manquen a l'Exposició.

Art i Artistes

SALA PARÉS

En Créixams exposa amb profusió figures i composicions que li han valgut acollida de pintor genial.

Les condicions d'aquest artista són de les que podríem dir-ne intellectuals; en sa pintura, gènere Nonell, interessa més l'esperit que la factura.

Té una visió personal dels assumptes, i els tracta sense reparar en convencionalismes ni en normes; tot ho subjecta a l'expressivisme final que aconsegueix fàcilment gràcies a les seves dots artístiques.

*
* *

Els paisatges olotins d'En Solé Jorba també fan recordar un altre pintor de la mateixa escola; podríem dir que són Ius Pascual en gestació.

Ben fetets i no mal vistos resulten boniquets, però hi manca la guspira del geni.

*
* *

Finalment, exposa en R. Cortés Casanovas uns paisatges i bodegons de caire modern sense extremar la nota.

*
* *

De les dues modalitats amb què es presenta En Ramon Calsina, decididament la de cartellista és la més encertada i la que s'adapta més al seu temperament; el colorit és molt a propòsit, i el dibuix, estilitzat com cal.

En els dibuixos i teles fa gala d'una fantasia exuberant.

L'EXPOSICIO DE CARICATURES K.SA A REUS

En el Centre de Lectura de Reus tingué lloc, el dia 5 del corrent, l'obertura de l'Exposició de caricatures obra del reusenc Ferran Casajoana (K.SA), la qual, sens témer pecar d'exagerats, pot qualificar-se de notable.

Les caricatures aplegades (la majoria, de tipus populars de Reus) són totes, sens distinció, d'una gran vàlua. L'artista ha sabut donar aquella expressió que enclou la psicologia del caricaturitzat. Sense abusar de les desmesurades proporcions ni dels detalls irònics, ha conseguit que les figures siguin fidel reflex del tipus que representen.

La tècnica del dibuixant campeja en totes les obres exposades; les ratlles són valentes i segures; sobretot, en la caricatura del popular "Manelet", s'hi veu una silueta traçada magistralment.

Per a Reus, on les veritables manifestacions d'art són tan escadusseres, és un bon auguri que l'any hagi començat amb l'Exposició K.SA.

ACLARACIÓ

Sabem que un minyó molt eixerit, sens dubte, però a qui manca en absolut la vergonya, va recorrent les sales d'exposició demanant invitacions, dient-se crític d'art de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Sens perjudici de les mides personals que prenem contra el desaprensiu subjecte, preguem a tots els artistes i expositors que no facin cas de cap pseudo-crític, i dirigeixin les invitacions llurs a aquesta Redacció, i a nom de

BORIEL.

TEATRE EN LAIDE

NOVETATS

La companyia del Teatre del Grand Guignol—París—ha donat unes representacions en el nostre Teatre de Novetats. Jo crec que el públic no hi ha sortit guanyant gran cosa amb aquestes representacions. Pel meu gust—i suposo que pel de tants altres espectadors també—, els còmics del Grand Guignol i el seu gènere podien quedar-se a París. Crec més interessant i convenient fer venir altres artistes—com exemple: Sarmant, Gémier, Maria Teresa Pierrat...—que representaran millor l'art i el París d'avui. El Grand Guignol—que a París, és un teatre freqüentat pels forasters no massa intel·ligents—és una cosa anacrònica. A mi ja em semblava rànica quan el representaven Sainati i Bella Starace. Ja llavors em feia l'efecte d'una cosa que no valia la pena de ressuscitar, com no val la pena ressuscitar els Onoffri.

Es un teatre de to baix, mancat de qualitat, francament plebeu i truculent, encara que hi col·labori, de tant en tant, un escriptor d'una certa finor espiritual: Henri Duvernois.

Han representat aquestes obres, algunes de les quals ja coneixíem: "La griffe", drama en un acte de Jean Sartene; "La marque de la bête", drama en dos actes de Lanouann, inspirat en un conte de Rudyard Kipling; "Le court-circuit", comèdia de Rabier i Joullot; "Les voisins", comèdia en un acte d'Henri Duvernois; "Sabotage", drama en un acte d'Hellem i d'Estoc; "Fortune", comèdia en un acte de Delamare; "Depuis ce matin", comèdia en un acte d'André Mycho; "Les trois masques", drama en un acte de Charles Meré; "Lui",

drama en un acte d'Oscar Metenier; "Le viol", drama en dos actes de D'Astorg; "Le beau rôle", comèdia en un acte de Maurey i Duvernois; "Isolons-nous, Gustave", comèdia en un acte, de Monezy-Eon; "Le faiseur de monstres", drama en dos actes de Maurey; "Cent lignes emues", comèdia en un acte de Torquet, i "Le cultivateur de Chicago", comèdia en dos actes de Timmorg, d'après Mark Twain.

Tots aquests drames, totes aquestes comèdies, són, si fa o no fa, ben poca cosa, tenen ben poc valor.

Això ens salva de fer-ne la crítica: hi perdriem el temps i la paciència. De totes maneres, quelcom de bo té el gènere. La seva mateixa brutalitat, que fa que les obres vagin a una marxa trepidant i veloç, lleva als actors aquell declamar nasal i cantat, patrimoni dels actors francesos.

Manuel BORRELL i MAS.

APOLO

"Campanela", sarsuela en un acte i tres quadros, dels senyors Ramos Martín i Guerrero, ha obtingut un gran èxit.

"Campanela" és una bona sarsuela amb números de música dels que agràdan al públic; entre ells, es destaca una romansa en el primer quadro, del baríton amb les segones típles, i un número còmic en el segon quadro, que es farà popular de seguida; els altres números es repeteixen quasi tots.

Els decorats, molt bé, d'En Morales i Asensi, com també molt ben encertats els figurins d'En Pepe Robert.

Cal dir que la interpretació que la companyia Saus de Caballé dona a l'obra és digna de tots els elogis. Sobretot per part dels senyors Segura, Blanca, Rubio i de la senyora Surinyac. L'obra molt ben dirigida pel director de la companyia, Pere Segura, que cada dia o fa millor.

En fi, els de l'Apolo han trobat una obra que durarà dies als cartells.

—Ja ho veu! La pobra Amèlia va morir mentre s'emprovava un vestit nou.

—Quina desgràcia! I com era aquest vestit?

ESPANYOL

"El capó fingit" és una comèdia picaresca que ha traduït Amichatis com ell sap fer-ho: d'una manera esplèndida. L'obra té situacions d'una gran comicitat, tipus dibuixats amb encert, un assumpte ben original.

I els actors la representen com saben fer-ho els de l'"Espanyol": amb una gràcia inimitable.

TALIA

Ahir, dijous, devia estrenar-se, en aquest teatre, l'obra vodevil·lesca de J. Dupont "Per tenir un fill, o la pomada miraculosa". Aviat serà estrenada la comèdia de Gantillon, traduïda per Millàs-Raurell, "Maya".

"Mayá" no és lo que aquí en diem una "obra de públic". És quelcom millor: és una gran obra que cal escoltar amb devoció i respecte.

Del vodevil de J. Dupont no som a temps de parlar-ne en aquest número. Ho farem la setmana entrant.

A. S.

EL MALALT HO SAP MÉS BÉ

—Vostè, el que té, és aigua a l'estómac!
—No serà vi, doctor?

Aviat es disputarà, a Barcelona, el
Campionat mundial
del Pes "Welter"

On? Per qui?
SENSACIONAL

ENTREACTES

OBRA NOVA

A l'Espanyol sembla que ha estat llegida una obra nova. La lectura obtingué un gran èxit: el gran èxit que, segurament, tindrà el dia de l'estrena, car d'obres com aquesta no en surten cada dia.

En Santpere ens ha pregat que no fèssim públic el títol de l'obra ni el nom de l'autor.

UNA COLLABORACIÓ

Sembla que Amadeu Vives ha posat música a un sàinet d'Alfons Roure.

Som els primers que donem la nova, que estem segurs ha de sorprendre.

L'obra s'estrenarà, probablement, el proper mes de febrer.

SARSUELA AL NOU

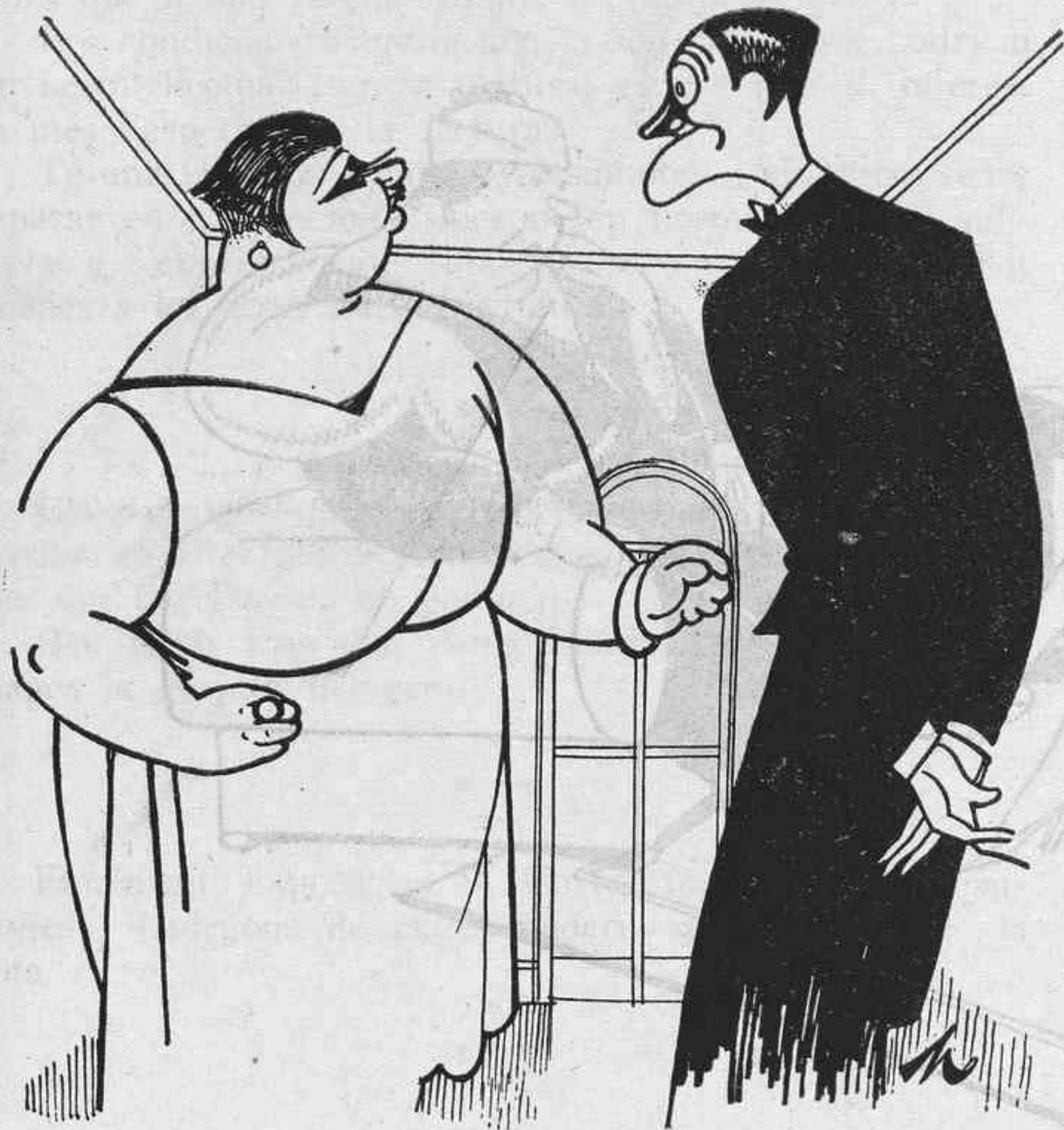
El vint-i-vuit de febrer debuta al Nou una gran companyia de sarsuela dirigida per Josep Llimona, un dels més intel·ligents actors del gènere.

Les primeres estrenes sembla que seran de Martínez Valls, Godes i París.

POUS I PAGÈS

Pous i Pagès ha enllestit una nova comèdia, que destina a Novetats.

Probablement s'estrenarà aviat.

CRÍTICA

Ell.—Què li sembla, la pintura de la senyora Benet?

Ella.—Jo, la veritat; sempre he gastat "Mirúrgia"!

Una nova llibreria

Dimarts passat, a dos quarts de nou del vespre, tingué lloc la inauguració, diguem-ne oficial, de la Llibreria Barcelona, sucursal de la C. I. A. P., de Madrid, a la nostra ciutat. La direcció d'aquesta important Societat Anònima de Publicacions va voler donar a l'acte una certa solemnitat, i va invitar el bo i millor del nostre món artístic, científic i literari a l'acte d'inauguració.

A les deu de la nit va celebrar-se, a l'Hotel Colón, un esplèndid banquet, al qual varen assistir els invitats a l'acte d'inauguració i molts més que, si bé s'oblidaren d'acudir a visitar els llibres, foren els primers a degustar els delicats plats amb què els cuiners del Colón volgueren glossar la confraternitat espiritual entre Barcelona i Madrid.

Després de l'àpat, En Rafael Marquina va llegir les adhesions, entre les quals fou ovacionada la del doctor Marañón. El senyor Sàinz Rodríguez oferí el banquet en un discurs molt amable per als catalans, i, finalment, el poeta Josep Maria de Sagarra donà lectura a uns mots de Pompeu Fabra en nom dels intellectuals de casa nostra.

DISCOS

Aquesta vegada ens hem ensopegat en un grapat de festes, i es veu que no hem treballat gaire.

—Tibaud, Casals, violí i cello, respectivament, secundats per l'orquestra Pau Casals, executen el "Doble concierto" en "la menor", op. 102, Brahms.

No cal que en fem l'elogi; prou coneguts són, En Casals i la seva orquestra, i més aquí a Barcelona, on hi ha una associació sota el seu patronat.

—L'Orquestra Simfònica de Filadèlfia, sota l'encertada direcció del mestre Stokowski, ha impressionat la "Simfonia núm. 7, en "la major", op. 92 (Beethoven).

Molt ben interpretada i molt ben impressionada; puix es recullen tots els matisos sense perdre'n un.

—Galli Curci i De Luca han impressionat "Piangi, Piangi fanciulla", i "Ah veglio o Donna", dos trossos de l'òpera "Rigoletto" de Verdi. Dues veus ben timbrades que fan un bon contrast; no en va tenen un bon cartell Galli Curci i De Luca.

—El Cor i l'orquestra del "Royal Opera Covent Garden", de Londres, canten magistralment (bastant difícil tractant-se de cors) l'"Escena de la coronació", primer acte i la "Polonesa", III acte de "Boris Godounow", l'esplèndida obra russa de Moussorgsky.

—Beniamino Gigli canta dos escollits trossos de "Mignon" (Thomas): *Adio Mignon, Ah! non credevi tu!*, per cert molt bonics i on s'hi llueix el tenor Gigli.

—Mischa Levitzki, qui interpreta amb una execució plena d'emoció "Vals en la bemoll, bemoll major" i Vals en "sol major", tots dos de Chopin.

—"Waring's Pennsylvanians", la celebrada orquestra de jazz, presenta, aquest mes, "Jericho" (Robin Myers), fox, i "I'll Always Be in Love with you", vals totes dues peces de la pel·lícula "Syncopation".

Una placa que agradarà molt.

La Casa Gramofon, S. A., cada dia s'acredita més en l'elecció i fabricació.

BAMBI.

Amb les acaïlles del Gener, s'acaba, també, la tanda de tortells que han estat la nota característica del mes dels gats.

Tortell per la diada de Reis: aquell famós tortell amb sorpresa que amaga la cobejada fava...

Tortell per Sant Antoni dels Ases.

Tortell per Sant Pau.

Ens havem enllaminat tant, els barcelonins, amb la dolçor d'aqueixa menja clàssica i tradicional, que ara encara somiem amb un altre tortell gros.

El gran tortell, també amb sorpresa, que s'està pastant en el forn de la política.

A qui li tocarà la fava?

La nostra ciutat ha patit, durant molts dies seguits, les conseqüències d'una boira intensa i humida desacostumada.

Si això dura, ens haurem de preocupar, com els habitants de Londres, d'inventar quelcom que ens ajudi a escampar la boira. Quan aquesta és lleugerament densa, fa bonic i vesteix per unes quantes hores; però quan s'ensenyoreix dels carrers dies i dies i s'espesseeix al punt de no deixar-nos distingir si les faldilles que ens passen pel costat són d'una dama o d'un canonge, aleshores el bon barceloní s'emutja i amb motiu.

Ademés, fins ara la boira donava a Barcelona un caient internacional que estava molt en caràcter.

Ar ja tot és nacional; doncs, vinga sol i atmosfera diàfana, què tants romanços...

Diumenge passat, al matí, hi havia una munió de badocs a la porta del "Teatre de Novetats".

Era la pobra gent que encara no s'havia assabentat de l'ajornament de la Conferència Asuero per indisposició del conferenciant.

Una bona dona preguntà a un del rotllo:

—Dispensi... ¿Que sap si el famós doctor havia de tocar el nas dels pobres, avui?

—No, senyora. Avui havia de tocar el voraviu dels metges.

Entre altres reformes dignes de remarcar — sempre, s'entén, a benefici dels miseriosos que purguen reixes endins —, cal senyalar, segons diuen, l'adaptació, en els establiments penitenciaris, dels nous invents que fan amable la vida moderna.

La primera d'aqueixes adaptacions sembla que ha estat la instal·lació d'uns aparells de "ràdio" destinats als pobres presos.

La "ràdio"?

I nosaltres que creïem tan llunyana ja l'època dels turments!...

Per a celebrar com calia la festassa de Sant Antoni, en una de les nostres barriades més populars es rifaren quatre garriquets entre el veïnats.

Vingué l'hora del sorteig, i una veïna que havia adquirit un dels números sortí afortunada; mes quina seria la seva sorpresa, quan en anar a recollir el premi, negant-li l'autenticitat del paperet, no li volgueren donar les marranes bestioles.

—Però... això que li fan és una porcada! —exclamà un veí.

—Que si ho és?... Ja ho crec!... Imagini's que es tracta de quatre porcs!

T. F., milionari nordamericà que ho va perdre tot, o gairebé tot, en el darrer "crac" de Nova-York, ha donat la següent definició de les Cases de Banca:

"Les Cases de Banca — diu — són una mena d'institucions que us ofereixen paraigües quan fa bon sol, i us els retiren quan comencen a caure quatre gotes."

Cal convenir en què aqueixa víctima dels banquers ianquis, si bé ha perdut els milions, no ha perdut del tot l'enginy ni el bon humor.

Neu en conserva! Ve't ací la darrera paraula del progrés! Els organitzadors d'un gran concurs d'esports d'hivern a Nova-York han tingut por que la neu els arribi a mancar. Previsors, en una de les darreres nevades han arreplegat cent vagons de neu.

Sempre, fet i fet, això els sortirà més a compte que venir a fer esports d'hivern als Pireneus o als Alps.

Davant el perill que s'estengui a Nord-Amèrica l'epidèmia de psitacosi, el president Hoover ha publicat un decret prohibint la importació de lloros.

Els lloros, doncs, d'ací endavant, rebran, als Estats Units, gairebé el mateix tracte que hi reben, ja fa temps, les races llatines.

Déu els conservi l'humor!

La natalitat minva a Anglaterra d'una manera extraordinària. La darrera estadística de naixements ha estat la més baixa que s'ha registrat des de molts anys.

Res. Es veu que la gent s'espavila. La nació que vulgui augmentar la natalitat, haurà d'organitzar una remunta.

"Per a escriure bé, tres coses són absolutament necessàries: correcció, claredat, elegància. Amb les dues primeres, s'arriba a no escriure malament; amb la tercera s'escriu bé."

Voltaire.—"Diccionari filosòfic".

J. G. F. (Horta).—No pot anar. Seguiu estudiant i treballant.

J. S.—No interessaria prou.

J. M. C.—Si seguiu treballant amb fe, potser més endavant podrem publicar-vos alguna cosa. Lo d'ara és defectuós.

B. R. B. (París).—Anirà un dels versos.

M. (Sarreal).—Passa a "La Campana".

M. S. (Cambra d'Ase).—Força ben escrit, però massa llarg.

R. R. V.—Ens sembla un xic defectuós de mètrica.

G. de J.—Encara no ho podem publicar! Les linotips no admeten quartilles escrites a llapis.

F. S.—Vostè ho farà bé... però encara no ho fa.

G. (Vilafranca).—Els dibuixos encara no poden anar.

"Papitu".—No pot anar.

J. R. A.—Envii'ns una altra cosa, a veure si ens plau més.

P. R.—Vostè també ho farà bé però cal que estudiï un xic més encara.

G. L.—Aquesta vegada no ens sembla tan bé.

C. R.—No tingui por de perdre el temps. No el perd, car es practica i es perfecciona. Creiem sincerament que, si segueix treballant i estudiant, aviat podrem publicar-li algun dibuix. Ara encara no són prou correctes.

J. C. A. (Gavà).—No pot anar.

J. C. i B. (Hospitalet).—No ho havíem rebut. Ara, un cop llegit, no pot anar, perquè és defectuós d'ortografia.

J. Ll.—Cal veure els dibuixos de què ens parla, per a opinar. I els dibuixos no els hem vist pas.

A. C. E.—No són prou interessants, els versos.

S. J. C.—Els dibuixos no estan prou bé. Cal que treballi un xic més.

J. R.—No pot anar.

J. A. G.—Defectuós de mètrica.

B. F.—Es vulgarot.

J. C.—No pot anar.

D. S.—Treballant i estudiant, sí, pot fer alguna cosa. Lo que ara ens envia no ens plau i va al cove. No envii fins que es publiqui lo que tenim de vostè. Pensi que hi ha molt original en cartera.

"Urània".—No està del tot malament. Però és massa llarg. Disposem de poc espai, senyoreta. Si ho escurça vostè mateixa, ho publicarem.

A. C. i E.—No pot anar.

V. S.—Defectuós de mètrica. Treballi i estudiï, que això és fàcilment corregible.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "L'Esquella" i "La Campana", — Om, 8. — Barna.

"El qui té Blenorragia (Purgacions) és perquè vol"

Quan esteu cansats de medicar-vos sense trobar millora, o bé no assoliu un complet guariment de vostra Blenorragia en qualsevol de les seves manifestacions (uretritis, prostatitis, cistitis, artritis, gonocòciques, gonorrea crònica, o «gota militar», etc., etc., de l'home, i (vaginitis, metritis, leucorrea, fluxos, etc., etc.), de la dona; exigiu al vostre farmacèutic els acreditats

Catxets Neisserinos

i obtindreu un ràpid i perfecte guariment de la vostra malaltia, discretament i sense molèsties.

De venda: **Barcelona**, SUAÑA, Escudillers, 8; BELTRAN, Junqueres, 11; **Reus**, SOLER, Llovera, 26 i Centres d'específics.

Per qualsevol persona, sigui qui sigui, existeix un llibre adequat.

COL·LECCIÓ D'OBRES SELECTES

VOLTAIRE

DICCIONARI FILOSÒFIC

Traducció: Domènec Guansé. Pròleg: Gabriel Alomar. Ptes. 2,50

Trobarà llibres que el faran meditar, llibres que el faran plorar i llibres que el faran riure.

Joaquín M.ª Bartrina

ALGO

10.ª Edició, con retrato y autógrafo del autor

Ptas. 6

Aquell que estima el llibre no deixarà mai de tenir un amic fidel, un savi conseller, un company jove, un consolador eficaç.

Barnow

F. Pujol y Algueró

EXCURSIONISME I CIUTADANIA

Ptes. 1,50

Els llibres ens donen la ciència, i la vida, l'experiència.

Lluís Capdevila

Venus i els bàrbars

Novel·la

Ptes. 3,50

Quan millor és un llibre, més tarda a vendre's, perquè la seva venda està en raó inversa del temps precis per compendre i aquilatar el seu mèrit.

H. de Balzac

Pere Coromines

Les llàgrimes de Sant Llorenç

Novel·la

Ptes. 4

Els llibres deuen comprar-se amb alegria, i s'han de vendre amb tristesa.

Salomó

Fred. Pujulà

EN EL REPÒS DE LA TRINXERA

El primer llibre de guerra escrit per un català voluntari de la Gran Guerra.

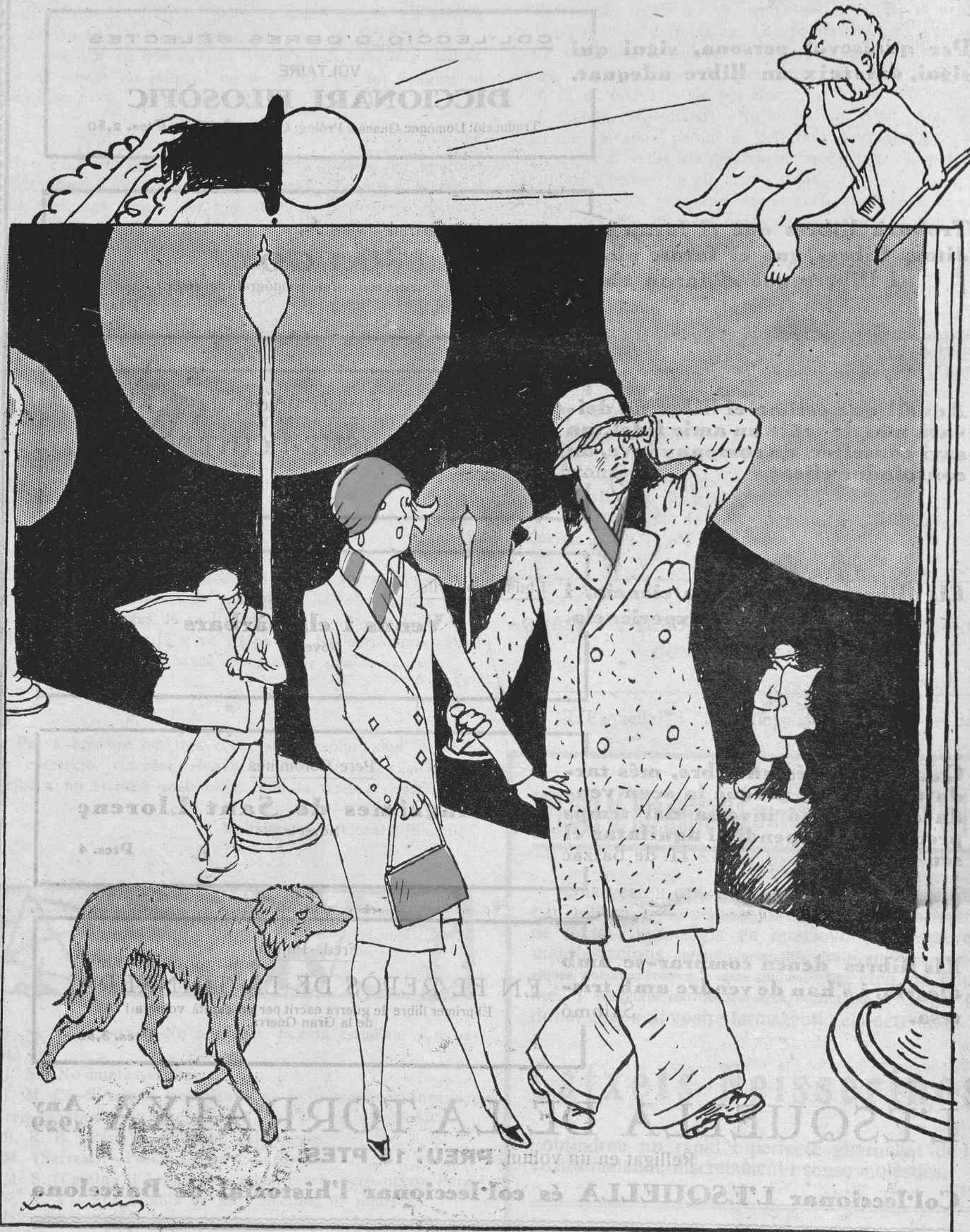
Ptes. 3,50

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA Any 1929

Relligat en un volum, **PREU: 15 PTES.**

Col·leccionar L'ESQUELLA és col·leccionar l'història de Barcelona

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certícat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

La llum urbana i l'amor

Amb tanta claror, si que farem poca broma!